

PRELET OKOLO JUŽNEJ AMERIKY

NA TENTO VÝLET NÁM BOLO TREBA „NABIFLIŤ“ SA ŠPANIELČINU ALEBO PRÍBUZNÚ PORTUGALČINU. ME GUSTA BONITA, TU ERES HERMOSA TENTORAZ ZREJME STAČIŤ NEBUDE. NIEŽEBY TAM BOLA NÚDZA O PEKNÉ SEŇORITY, ALE MALI SME CELKOM INÉ PRIORITY. JE JASNÉ, ŽE PUTUJEME DO ŠPANIELSKÝCH A PORTUGALSKÝCH KOLÓNÍÍ.

REPORTÁŽ
Z JUŽNEJ
AMERIKY

BRAŇO BIELENÝ
FOTO: AUTOR

Prístav Mindelo, Kapverdy

MINDELO, CAPE VERDE

Vidieť Kapverdy a zomrieť je poriadne klišé, ale až keď sa ocitáme na magickom mieste sme presvedčení, že zajtra už nemusíme vidieť nič. Prílet na ostrov Santa Luzia do horúceho Mindela, ktoré je kultúrnym mestom Kapverdských ostrovov, nám prebehol ako posedenie pri káve. Naša prvá zastávka, čo by kameňom dohodil z afrického pobrežia, je zároveň aj najkratšou. Máme tu dôležitú schôdzku s Migelom, ktorý nás berie na výlet okolo Južnej Ameriky. Relatívne lacné potraviny balíme do špeciálne pripravených kontajnerov do lietadla.

Vrcholom gastronómie z Kapverd je mäsovo-zeleninová špecialita, ktorú familiárne nazývajú capucha. Po prvom súste pri večeri u Miguela sme sa zhodli, že ich zamrazíme na ďalší let. Capuchu zapijeme trstinovým grogom s príznačným názvom Grogue. Ako digestív nám naservirujú ovčí syr, ozajstná lahôdka.

Oblížeme Afriku a necháme sa ofúknuť juhoamerickým vzduchom. Dobrodružstvo do južnej hemisféry vás najúchvatnejšími a najtajomnejšími kútmi na tejto planéte. Ako sme zvyknutí, nasledujeme húfy turistov, ideme vlastnou netradičnou cestou. Chceme tento magický kontinent nonšalantne obletieť v najlepšom svetle. Naše checkpointy sú Kapverdy, Brazília, Falklandy, Argentína, Čile a nejaký Karibik na záver. Je to natvrdo hustý výlet. Nečakáme na oneskorencov. Vietor nám praje.

Na prešustrovanie ostrova Santa Luzia nám zostali dva dni a tak ich využijeme na dobrodružstvo do divočiny. Relatívne malý ostrov vymasíruje úchvatné pohľady zo strmých brál a vysokých kopcov. Za lahôdku považujeme veľmi priateľských portugalských Afričanov, ktorí sú tu doma už viac ako 500 rokov. Nemáme im vôbec za zlé, že tu ostali. Majú tu leto a ešte teplejšie leto celý život, žiadne starosti a strach o prežitie. Všetko, čo potrebujú majú ako na dlani. Hádzeme im mešec escudov do klobúka. Ďakujeme za úchvatnú pohostinnosť, bolo nám ctou!

FALKLANDSKÉ OSTROVY ALIAS ISLAS MALVINAS

Z tropického tepla do chladu. Z Kapverd rovno na Falklandy! Nikdy by som neveril, že budem môcť niekedy v živote vysloviť túto vetu. Len pri jej pomyslení mi nabehnú zimomriavky na chrbte. Doslova fantázia! Port Stanley to istí, mestečko, ktoré nám ponúkne svoju prístavaciu plochu. Priemerná ročná teplota tu nepresahuje 18 stupňov Celzia. Prilietame na jeseň, a je jasné, že z kufrov po čekingy vyberáme vetrovky z Patagónie. Hrubé perové bundy. Juhoamerický závan studeného dobrodružstva sa mieša s exotikou argentínskeho tanga prírody.

Smerom na juh cez južný Atlantik pomyselne hľadáme na nie až tak ďaleké ľadové brehy Antarktídy. Hurá na tučniaky! Pod trojhodinovým trekingu narazíme na kolóniu. Stovky tučniakov si dali míting nad útesmi južnej časti

Falklandy, Sparrow Cove, Prístav Stanley

Tierra del Fuego, Ohnová zem, Beagle Channel

Lamy v Čile

západného ostrova. Dostali sme sa k nim na niekoľko metrov. Zdá sa, že sú zvyknuté na zvedavých turistov. Kocháme sa pri pohľade na ich rutinnú hru. Predvádzajú sa, pripomínajú nám delfíny či vráskavce, ktoré ako na povel vyskakujú z vody pred hĺkajúcim davom natrieskanej výletnej lode. Toto je však iný level nadšenia. My len tíško vzdychneme. Počuť len ich čudný kvakot a cvakanie spúšťa našich zrkadloviek. Naozaj sa oplatí prísť v malých skupinách. Počkáme na západ slnka, kedy sa vyberú na lov... Opúšťame kúzelné miesto pozorovania. Hľadáme miesto na postavenie stanov. Nie všade sa to zdá legálne. Lámeme pravidlá, no neškodíme prírode. Nie sme provokatéri, oheň nezakladáme. Sme na suchej strave. Unavení zalomíme ako kuželky. Zavčas ráno nás budia albatrosy. To je neuveriteľné! Tučniaky a teraz toto? Žijeme svoj sen. Prejdeme pobrežie, kde sa zdá, že uvidíme aj nejaké veľryby. Vráskavec nesklamal. Nezostal nič dlhý svojej povesti excentrického cicavca. Prehliadku veľrýb pri návrate do Antark-

tídy máme za sebou. Mimoriadne úspešné dva dni, ktoré by nám závidel ne jeden prírodovedec. Mimochodom, pri ceste do base campu sa miňame s fotografom z National Geographic. Fotil albatrosy. Naša story o rannom budičku týchto operencov ho veľmi potešila. Vyberá sa presne tým smerom. My plánujeme prelet na južný cíp juhoamerického kontinentu.

ARGENTÍNA A OHŇOVÁ ZEM

Horíme od nedočkavosti. Čaká nás Ohňová zem, súostrovie pri južnom cípe Južnej Ameriky medzi prielivom Draka a Magalhaesa. Ohne rovnomeného súostrovia sme zažili vždy pri východe a západe slnka. Mraky dostali pravdepodobne hodiny od Picassa. Opakovalo sa to každý večer a každé ráno. Máme prenajatú obrovskú jachtu. Patagónia nám ponúka mimoriadne úspešný prírodný koncert. Sme na konci sveta a cítime, že toto sú jedinečné momenty. Kocháme sa každou

Čile, scénické plavby

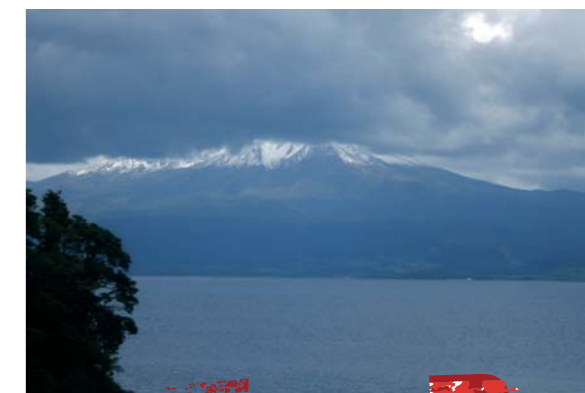
vlnou v kanáli Beagle. Súostrovie nám každým uzlom ukazuje krajšie prostredia.

Po troch dňoch máme však pohľadov z člna akurát dosť. Potrebujem sūrne pohyb. Naservírujeme si niekoľkodňovú túru do vnútrozemia. Juhoamerická fauna a flóra sa ukazuje v tlmenom svetle pod mrakom. Čakáme na prekvapenie. Chceme vidieť „exota“. Stane sa. Odmenou za trpezlivosť sú pasúce sa lamy. Zvetrili nás, ale sú pokojné. Prívetivé zviera so značnou dávkou ignorancie človeka. Pre našinca obyčajná ovca vo veľkosti obyčajnej kravy, ktorá by sa pásala na slovenskej lúke. Tráva, ktorú dlávia tu, však má farbu neuveriteľne jedovato zelenú. Asi to bude odrazom argentínskeho ľadovca. Zelená sa tu saturuje do neopísateľnej inej zelenej. Miguel nás preberá zo sna. Musíme absolvovať prelet do Čile. Hlásia totiž na niekoľko dní veľmi zlé počasie. Itinerár nás nepustí, musíme tak vyraziť o niečo skôr, aby sme stihli aj plánovaný Karibik.

PUERTO VARAS

Z Argentíny do Čile je let taký krátky, že nestihneme poriadne vypiť ani kávu. Vetrovky ešte nevyzliekame. Puerto Montt nás privíta vo veternej nálade. Po ceste do hostela stretávame skupinku surferov. Neodoláme. Ďalší deň plánujeme presurfovať. Výborná voľba. Dni strávené na korbe kolísajúcej sa lode nám vykompenzovali vlny Pacifiku. Vietor nám však dal zabrať.

Pred odletom do Brazílie okoštujeme chuť vulkánu, Osorno Volcano. Vyškriabeme sa najvyššie. Prístav máme ako na dlani. Vulkán je pri západe slnka zaujímavý. Na vrchole je pocukrovaný sneh. Cestou do prístavu obzrieme históriu. Nemci sem zrejme pred dvoma svetovými vojnami, na začiatku minulého storočia, zablúdili z Argentíny. Drevené koloniálne domčeky by toho mohli byť dôkazom. Blízke jazero Lago Llanquihue je tiež hodné fotky. Omočíme si v ňom unavené nohy pred dlhším letom do stredu juhoamerického kontinentu.

Puerto Varas, Puerto Montt

Najšťastnejšie dieťa na pláži brazílskej Copacabany

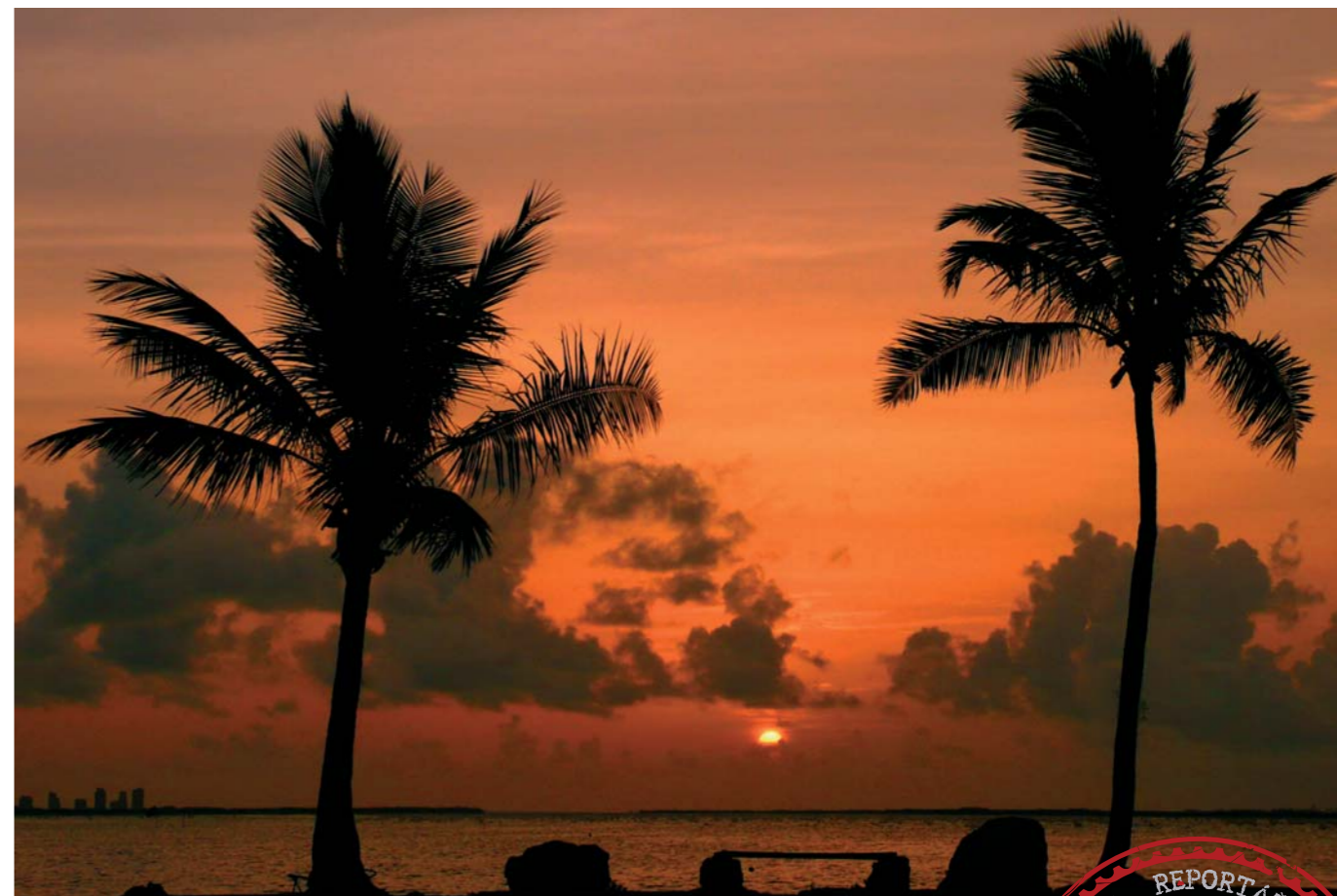
BOŽSKÉ RIO A SALVADOR

Futbal a samba. To sú jedny z hlavných vecí, ktoré nám napadli, keď sme leteli ponad Brazíliu. Rio nás privítalo so super počasím. Prišli sme si ohriať kosti, obzrieť sochu Ježiša Krista, prespať na údajne nebezpečnej pláži Copacabana... Ozaj si musíme dávať bacha! Ostali sme bez sprievodcu. Miguel nás čaká v severnejšie položenom

Salvadore. Rio nám zabralo tri dni. Mega metropola povestná svojou kriminalitou nám neukázala svoju pravú tvár. Cítili sme sa bezpečnejšie ako hoci kde inde na svete. Noc na Copacabane prebehla bez vzrušenia. Akurát nás nadržanom zobudil týpek s excentrickým tetovaním, ktorý si robil rannú hygienu len dva metre od nášho provizórneho brlohu. Samozrejme, videli sme aj veľa podivínov. Avšak na metropolu s takýmto kreditom nás to ani veľmi neprekvapilo. Lanovkou sme sa vyšli pozrieť – a do cestovateľského pasu si dať povinnú pečiatku Ježiša s rozťahnutými rukami, ako si patrónuje Riu, a letíme do Salvadoru. Cez jedno plece máme Guatemalu a cez druhé Honduras.

Tu hore je strašne dusno. Krátky prelet do San Salvadoru a ocitáme sa v historickom meste juhoamerického štátu. Neplánujem tu ostať dlho. Je to krásny prístav a do džungle je ďaleko. Možno nabudúce. Miguel sa na nás tešil. Otvárame fľašu tequily, vymetieme najlepšie bary v meste, pobijeme sa s miestnymi a naša púť po Južnej Amerike sa blíži ku koncu. Pred finišom však poriadne zakúrime v peci. Čaká nás zlatý klínek v Karibiku.

Salvador

ZÁPADOINDICKÉ OSTROVY KARIBIKU A PANENSKÉ OSTROVY

Raj. Toto sa nám snáď ozaj sníva. Obrázok ako z fotošopu. Dlhý let zo Salvadoru do Karibiku a na jeho konci nohy ponorené v gýčovo tyrkysovej vode. Záliv na ostrove Svätej Lucie slnko vypaľuje do nepríčetna. Voda pomaly vrie. Ikonické kopce, pripomínajúce kužele, vidno pri plavbe pomedzi ostrovčeky Západnej Indie Karibiku už z dialky. Na ostrove prijmeme návštevu cirkevného zboru na mimoriadne zaujímavú bohoslužbu. Kostolík vyzerá ako z rozprávky. Toto je tuším sen každého farára, ktorý mrzne počas bohoslužieb v slovenských kostoloch, kde je teplota nastavená na hodnoty slabšej mrazničky. Okolie chrámu ani netreba kosiť. Tráva tu vďaka veľkému suchu veľmi neporastie, mimo obdobia monzúnu, vtedy jej vraj niet rady.

Fenoménu vrtochov počasia sa chceme vyhnúť a tak posledný presun plánujeme severnejšie.

Panenské ostrovy sú našou poslednou zastávkou pred návratom do Európy. Máme dohodnutý panenský St. Croix, len na skok od Portorika. Lákalo nás aj Portoriko s jeho pôvabnými seňoritami, no itinerár nedovolil presun na tú stranu Karibiku. Myšlienku použiť loď na krátky presun výprava po krátkom premýšľaní zamietla. Ostrov, kde majú všetci americký pas, no nikto nevie po anglicky, ako destinácia tentoraz neprešiel. St. Croix s bohatými „Amíkmi“ na svojich smiešne drahých jachtách sa s nami lúči mega luxusným západom slnka. Posledné lúče Karibiku na unavenú cestovateľskú kožu a Európania sa vracajú na rodnú hrudu.

Toto bol mesačný prelet ponad juhoamerické hniezda s pridanou hodnotou. ■

BRAŇO BIELENÝ

FOTOGRAF, ŽURNALISTA, CESTOVATEĽ, DOBRODRUH TELOM AJ DUŠOU